

Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 2 шілдедегі N 267 Заңы МАЗМУНЫ 1-тарау.
Жалпы ережелер 1-бап. Заңның мақсаты

1. Осы Заң азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауға, сыбайлас жемкорлық көріністерінен туындайтын қауіп-қатерден Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, сыбайлас жемкорлыққа байланысты құқық бұзушылықтың алдын алу, анықтау, олардың жолын кесу және ашу, олардың зардаптарын жою және кінәлілерді жауапқа тарту арқылы мемлекеттік органдардың, мемлекеттік міндеттерді атқаратын лауазымды және басқа да адамдардың, сондай-ақ оларға тенеістірілген адамдардың тиімді қызметін қамтамасыз етуге бағытталған және сыбайлас жемкорлыққа қарсы күрестің негізгі принциптерін айқындап, сыбайлас жемкорлыққа байланысты құқық бұзушылықтың түрлерін, сондай-ақ жауаптылықтың пайда болу жағдайларын белгілейді. 2. Осы Заң сол сияқты демократиялық негіздерді, мемлекетті басқарудағы жариялылық пен бақылауды кеңейтуге халықтың мемлекет пен оның құрылымдарына деген сенім нығайтуға, білікті мамандарды мемлекеттік қызметке кіруге ынталандыруға, мемлекеттік міндеттерді атқаратын адамдардың риясыз адалдығы үшін жағдайлар жасауға да бағытталған. 2-бап. Негізгі ұғымдар 1. Осы Заңда мемлекеттік міндеттерді атқаратын адамдардың, сондай-ақ соларға тенеістірілген адамдардың лауазымдық өкілеттігін және соған байланысты мүмкіндіктерін пайдалана отырып не мүлтік пайда алу үшін олардың өз өкілеттіктерін өзгеше пайдалануы, жеке өзі немесе делдалдар арқылы заңда қозделмеген мүлтік игіліктер мен артықшылықтар алуы, сол сияқты бұл адамдарға жеке және заңды тұлғалардың аталған игіліктер мен артықшылықтарды құқыққа қарсы беруі арқылы оларды сатып алуы сыбайлас жемкорлық деп ұғынылады. 2. Осы Заңда, сондай-ақ өзге заңдарда қозделген, заңдарда белгіленген тәртіптік, өкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке өкөп соқтыратын сыбайлас жемкорлықпен жымдасқан немесе сыбайлас жемкорлық үшін жағдай тугызатын өрекеттер сыбайлас жемкорлыққа байланысты құқық бұзушылықтар (сыбайлас жемкорлықпен құқық бұзушылықтар) болып табылады. 3. Мемлекеттік міндеттер - Қазақстан Республикасының заңнамасымен мемлекеттің, оның органдары мен мемлекеттік қызмет атқаратын адамдардың өкілеттігіне жатқызылған іс жүргізу мәндері. 3-1. Алып тасталды - ҚР 2011.01.06 № 378-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен. 4. Лауазымды адамдар - тұрақты, уақытша немесе арнаулы өкілеттік бойынша мемлекеттік органдарда, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, Қазақстан Республикасының басқа да әскерлері мен әскери құрамаларында өкімет өкілінің міндеттерін жүзеге асыратын не ұйымдастырушылық-билік етушілік немесе өкімшілік-шаруашылық міндеттерін атқаратын адамдар. 5. Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдар – мемлекеттің функцияларын және

мемлекеттік органдардың өкілеттіктерін тікелей орындау үшін Қазақстан Республикасының Конституциясында, Қазақстан Республикасының конституциялық және өзге де заңдарында белгіленген лауазымды атқаратын адамдар, оның ішінде Парламент депутаты, судья, сол сияқты Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет туралы заңнамасына сәйкес мемлекеттік саяси лауазымдарды не «А» корпусының мемлекеттік әкімшілік лауазымдарын атқаратын адамдар. Ескерту. 2-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 1999.07.23 № 454 (2000.01.01 бастап күшіне енеді), 2001.06.08 № 206, 2003.09.25 № 484, 2011.01.06 № 378- IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2011.04.01 № 425-IV (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі), 03.07.2014 № 227-V (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен. 3-бап. Сыбайлас жемкорлыққа байланысты құқық бұзушылық субъектілері 1. Сыбайлас жемкорлыққа байланысты құқық бұзушылықтар үшін осы Заңның негізінде мемлекеттік міндеттер атқаруға уәкілетті адамдар мен оларға тапсырылған адамдар жауапты болады. 2. Мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілетті адамдарға: 1) мәслихаттардың депутаттары; 2) Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет туралы заңдарына сәйкес барлық мемлекеттік қызметшілер жатады. 3. Мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілетті адамдарға: 1) жергілікті өзін-өзі басқару органдарына сайланған адамдар; 2) заңда белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының Президентіне, Қазақстан Республикасының Парламенті мен мәслихаттардың депутаттығына кандидаттар ретінде тіркелген азаматтар, сондай-ақ жергілікті өзін-өзі басқару сайланбалы органдарының мүшелері; 3) жергілікті өзін-өзі басқару органдарында тұрақты немесе уақытша жұмыс істейтін, еңбегіне ақы Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджет қаражатынан төленетін қызметшілер; 4) мемлекеттік ұйымдарда және жарғылық капиталындағы мемлекеттің үлесі елу пайыздан көп болатын ұйымдарда, оның ішінде акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтерде, ұлттық холдингтерде, ұлттық компанияларда, ұлттық даму институттарында, олардың дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайызынан астамы өздеріне тиесілі еншілес ұйымдарында, сондай-ақ дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайызынан астамы қорсетілген еншілес ұйымдарға тиесілі заңды тұлғаларда басқару функцияларын атқаратын адамдар; 5) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және оның ведомстволарының қызметшілері тапсырылады. 4. Сыбайлас жемкорлық құқық бұзушылық субъектілеріне лауазымды және мемлекеттік міндет атқаруға уәкілетті өзге де адамдарды немесе оларға тапсырылған адамдарды сатып алуды жүзеге асырушы, сол сияқты оларға заңға қайшы мүлктік игіліктер мен артықшылықтар беретін жеке және заңды тұлғалар да жатады. Ескерту. 1. Осы Заңда мемлекеттік ұйымдарда және жарғылық капиталында мемлекеттің үлесі елу пайыздан көп болатын ұйымдарда, оның ішінде акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтерде, ұлттық холдингтерде, ұлттық компанияларда, ұлттық даму институттарында, олардың дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайызынан астамы өздеріне тиесілі еншілес ұйымдарында, сондай-ақ дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайызынан астамы қорсетілген еншілес ұйымдарға тиесілі заңды тұлғаларда басқару функцияларын атқаратын адамдар болып қорсетілген ұйымдарда тұрақты, уақытша немесе арнаулы өкілеттік бойынша ұйымдастырушылық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды атқаратын адамдар танылады. 2. Ұйымдастырушылық-өкімдік міндеттер деп адамдардың заңнамада және ұйымның

атқарушы органының құрылтай құжаттарында қозделген өкілеттіктерді жүзеге асыру жөніндегі қызметі түсініледі. Бұл міндеттерге ұжымға жалпы басшылық жасау, кадрларды орналастыру және іріктеу, бағынышты адамдардың жұмысын ұйымдастыру және бақылау, қотермелеу және тәртіптік жазалар қолдану шараларын қолдану арқылы еңбек тәртібін сақтау жатады. 3. Әкімшілік-шаруашылық міндеттер деп толық материалдық жауаптылық жүктелген тұлғалардың берілген өкілеттіктердің шегінде мүлкті, соның ішінде ұйымның балансындағы және банк шоттарындағы ақшаны басқару және оларға билік ету жөніндегі қызметті жүзеге асыруы түсініледі. Ескерту. 3-бап жана редакцияда - ҚР 2003.09.25 № 484, өзгеріс енгізілді - 2007.07.21 № 308, 2009.12.07 № 222-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараңыз), 2012.02.01 № 551-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2012.07.05 № 30-V (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 03.07.2014 № 227-V (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі) Зандарымен. 4-бап. Занның қолданылу аясы 1. Осы Заң Қазақстан Республикасының күллі аумағында барлық жеке және занды тұлғаларға қатысты қолданылады. Осы Заң Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде, егер халықаралық шартта өзгеше қозделмесе, Қазақстан Республикасының азаматтары мен Қазақстан Республикасында тіркелген занды тұлғаларға қатысты қолданылады. 2. Жекелеген мемлекеттік міндеттерді атқару тәртібі туралы (мәслихат депутаттарының, судьялардың мәртебесі туралы, мемлекеттік қызметшілердің жекелеген санаттарының қызмет атқаруы туралы, сыбайлас жемқорлыққа байланысты құқық бұзушылықтың өзге де ықтимал субъектілері туралы) заңдарда сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған шектеулер мен тыйым салу қозделетін басқа да құқықтық нормалар белгіленуі мүмкін. 3. Судьялар, Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттары Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарында қозделген негіздер мен тәртіп бойынша сыбайлас жемқорлықпен құқық бұзушылықтар жасағаны үшін жауапты болады. 4. Сыбайлас жемқорлық қылмыстық және әкімшілік құқық бұзушылықтар үшін қылмыстық жауаптылық пен жаза, әкімшілік жауаптылық пен шара тиісінше Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде және Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінде қозделеді. Ескерту. 4-бапқа өзгерту енгізілді - ҚР 2003.09.25 № 484, орыс тіліндегі мәтінге өзгерту енгізілді, мемлекеттік тілдегі мәтіні өзгермейді - ҚР 2009.12.07 № 222-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараңыз), 03.07.2014 № 227- V (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі) Зандарымен. 5-бап. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің негізгі принциптері Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес: 1) барлық адамдардың заң мен сот алдында теңдігі; 2) мемлекеттік органдардың қызметін анық құқықтық регламенттеуді, мұндай қызметтің заңдылығы мен жариялылығын, оған мемлекеттік және қоғамдық бақылауды қамтамасыз ету; 3) мемлекеттік аппараттың құрылымдарын, кадр жұмысын жеке және занды тұлғалар құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын мәселелерді шешу рәсімдерін жетілдіру; 4) жеке және занды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін, сондай-ақ мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық, саяси-құқықтық ұйымдық-басқару жүйелерін қорғаудың басымдығы; 5) Қазақстан Республикасы Конституциясы 39-бабының 1-тармағына сәйкес лауазымды адамдар мен мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілдік берілген басқа да адамдардың, сондай-ақ соларға теңестірілген адамдардың құқықтары мен бостандықтарын шектеуге жол берілуін тану; 5-1) мемлекеттік қызметшілерді әлеуметтік және құқықтық қорғауды мемлекеттің қамтамасыз етуі; 6) жеке және занды тұлғалардың бұзылған құқықтары мен заңды

мүдделерін қалпына келтіру, сыбайлас жемкорлықпен күкык бұзушылықтың зиянды зардаптарын жою және олардың алдын алу; 7) сыбайлас жемкорлықпен күкык бұзушылыққа карсы күреске жәрдем жасайтын азаматтардың жеке басының қауіпсіздігін қамтамасыз ету және оларды қотермелеу; 8) мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілдік берілген адамдар мен соларға тенестірілген адамдардың күкыктары мен заңды мүдделерін мемлекеттің қорғауы, аталған адамдар мен олардың отбасыларына лайықты тұрмыс деңгейін қамтамасыз ететін жалақы (ақшалай үлес) мен жеңілдіктер белгілеу; 9) осындай қызметті жүзеге асыратын заңды және жеке тұлғаларға кәсіпкерлік қызметті мемлекеттік реттеуге өкілеттік берілуін болдырмау, сондай-ақ оған бақылау жасау және қадағалау; 10) сыбайлас жемкорлыққа байланысты қылмыстық күкык бұзушылықтарды анықтау, ашу, олардың жолын кесу және алдын алу мақсатында жедел-ізвестіру қызметі мен өзге де қызметті жүзеге асыру, сондай-ақ күкыкқа қайшы тапқан ақша қаражаты мен өзге мүлкті заңдастыруға жол бермеу мақсатында Қазақстан Республикасының заңында белгіленген тәртіппен арнайы қаржылық бақылау шараларын қолдану; 11) кәсіпкерлік қызметті атқару заңмен белгіленген қызметтік міндеттерімен қозделген жағдайларды қоспағанда, осы Заңның 3-бабының 1, 2 және 3- тармақтарында аталған адамдар үшін кәсіпкерлік қызметпен айналысуға, соның ішінде шаруашылық жүргізуші субъектілердің басқару органдарында ақы төленетін қызметтер атқаруға тыйым салуды белгілеу; 12) қоғамдық бақылауды қамтамасыз ету және қоғамда сыбайлас жемкорлық көріністеріне тозбеушілік жағдайын қалыптастыру негізінде жүзеге асырылады. Ескерту. 5-бапқа өзгерту енгізілді - ҚР 2009.12.07 № 222-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараңыз), ҚР 2010.12.29 № 371-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2011.01.06 № 378-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 03.07.2014 № 227-V (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен. 6-бап. Сыбайлас жемкорлыққа карсы күресті жүзеге асырушы органдар 1. Барлық мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдар өз қызметі шегінде сыбайлас жемкорлыққа карсы күрес жүргізуге міндетті. Мемлекеттік органдардың басшылары мен жауапты хатшылары немесе Қазақстан Республикасының Президенті айқындайтын өзге де лауазымды адамдары, ұйымдардың, оның ішінде мемлекеттің қатысу үлесі бар ұйымдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының басшылары өз қызметтері шегінде осы Заңның талаптарын орындауды және бұл үшін кадр, бақылау, заң қызметтері мен басқа да қызметтерді тарта отырып, онда қозделген тәртіптік шараларды қолдануды, сондай-ақ өздеріне белгілі болған барлық сыбайлас жемкорлық жағдайларын тіркеуді және олар туралы осы баптың 2-тармағында аталған органдарға хабарлауды қамтамасыз етеді. 2. Сыбайлас жемкорлық күкык бұзушылықтарды анықтауды, жолын кесуді, алдын алуды және олардың жасалуына кінәлі адамдарды жауапқа тартуды өз қызметі шегінде прокуратура, ұлттық қауіпсіздік, ішкі істер, мемлекеттік кіріс, әскери полиция органдары, сыбайлас жемкорлыққа карсы қызмет, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі жүзеге асырады. 3. Осы баптың 2-тармағында аталған органдар өз өкілеттіктерінен туындайтын шараларды қолдануға және жауапты мемлекеттік қызмет атқаратын адамдар жасаған сыбайлас жемкорлық қылмыстар анықталған барлық жағдайлар туралы мәліметтерді күкықтық статистика және ақпарат органдарына дереу жіберуге міндетті. Осы баптың 1 және 2-тармақтарында аталған лауазымды адамдар мен органдар сыбайлас жемкорлық қылмыстар, әкімшілік күкык бұзушылықтар жөніндегі істі, материалды, хаттаманы, ұсынымды жолдаған адамға немесе органға заңдарда белгіленген мерзімде оларды

карау нәтижелері туралы жазбаша хабарлауға міндетті. Мемлекеттік органдардың лауазымды адамдары сыбайлас жемкорлық сипатындағы қысымшылықтар туралы мәліметтері бар материалдарды бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау жөнінде заңда қозғалған шараларды қолдануға міндетті. 4. Қазақстан Республикасының Президенті сыбайлас жемкорлыққа қарсы күрес жөніндегі мемлекеттік орган құруға, оның мәртебесі мен өкілеттігін айқындауға хақылы. Ескерту. 6-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2001.07.12 № 240, 2002.08.09 № 346, 2003.09.25 № 484, 2007.07.27 № 315 (ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі), 2009.12.07 № 222-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараңыз), 2013.01.16 № 71-V (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 07.11.2014 № 248-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен. 7-бап. Сыбайлас жемкорлыққа қарсы күреске жәрдемдесетін адамдарға тиіспеушілік кепілдіктері 1. Сыбайлас жемкорлықпен қысымшылық фактісі туралы хабарлаған немесе сыбайлас жемкорлыққа қарсы күреске өзге де түрде жәрдемдесетін адам мемлекеттің қорғауында болады. 2. Сыбайлас жемкорлыққа қарсы күреске жәрдемдесетін адам туралы ақпарат мемлекеттік құпия болып табылады және осы Заңның 6-бабының 2 және 4-тармақтарында аталған органдардың немесе соттың сұратуы бойынша заңда белгіленген тәртіппен ғана табыс етіледі. Бұл ақпаратты жария ету заңда белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады. 2-1. Сыбайлас жемкорлық қысымшылық фактісі туралы хабарлаған немесе сыбайлас жемкорлыққа қарсы күресте өзге де жолмен жәрдемдескен адам Қазақстан Республикасының Үкіметі қозғалған тәртіппен қотермеленеді. 3. Сыбайлас жемкорлыққа қарсы күрес жүргізуші органдар қажет болған жағдайда сыбайлас жемкорлыққа қарсы күреске жәрдемдесетін адамдардың жеке басының қауіпсіздігін қамтамасыз етеді. 4. Осы баптың ережелері қорықпай жалған ақпарат хабарлаған Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауап беруге тиіс адамдарға қолданылмайды. Ескерту. 7-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 2009.12.07 № 222-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараңыз), 2012.04.27 № 15-V (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен. 2-тарау. Сыбайлас жемкорлықтың алдын алу, сыбайлас жемкорлықпен қысымшылықпен және ол үшін жауаптылық 8-бап. Мемлекеттік функцияларды орындауға өміткер адамдарға және мемлекеттік ұйымдарда, мемлекеттің қатысу үлесі бар ұйымдарда басқару функцияларын орындауға өміткер адамдарға қойылатын арнайы талап Ескерту. Тақырыбы жана редакцияда - ҚР 2010.12.29 № 371-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен. 1. Мемлекеттік функцияларды орындауға, мемлекеттік лауазымдарға орналасуға не мемлекеттік ұйымдарда және жарғылық капиталындағы мемлекеттің үлесі елу пайыздан көп болатын ұйымдарда, оның ішінде акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтерде, ұлттық холдингтерде, ұлттық компанияларда, ұлттық даму институттарында, олардың дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайызынан астамы өздеріне тиесілі еншілес ұйымдарында, сондай-ақ дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайызынан астамы қорсетілген еншілес ұйымдарға тиесілі заңды тұлғаларда басқару функцияларын орындауға өміткер адамдар өздерінің мәртебесін және соған негізделген беделін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерге пайдалануға әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттерге жол бермеу мақсатында осы Заңмен және өзге де заңдармен белгіленген шектеулерді қабылдайды, бұл ретте аталған адамдар мұндай

іс-әрекеттердің құқықтық салдары туралы хабардар етіледі. 2. Аталған адамдардың шектеулерді қабылдауға келісім жазбаша түрде тиісті ұйымдардың кадр қызметі белгілейді. Шектеулерді қабылдау ол адамды мемлекеттік не соларға тенестірілген міндеттерді атқаруға шақырудан бас тартуға не жұмысынан босатуға немесе заңдарда көзделген тәртіппен аталған міндеттерді атқарудан озгедей босатуға әкеп соғады. 3. Сыбайлас жемкорлық құқық бұзушылықтар жасау тәуекелі жоғары мемлекеттік лауазымға орналасуға үміткер адамдар сыбайлас жемкорлыққа қарсы заңнаманың сақталу нысанасына арнайы тексерудің оздеріне қатысты қолданылу мүмкіндігі туралы оздеріне міндеттеме алады. Сыбайлас жемкорлық құқық бұзушылықтар жасау тәуекелі жоғары лауазымдардың тізбесі мен оларды анықтау әдістемесін және сыбайлас жемкорлыққа қарсы заңнаманың сақталу нысанасына арнайы тексеруді жүзеге асыру тетігін Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайды. Ескерту. 8-бапқа озгерістер енгізілді - ҚР 2010.12.29 № 371-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2012.02.01 № 551-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен; 03.07.2013 № 121-V (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Конституциялық заңымен. 9-бап. Қаржы бақылау шаралары 1. Мемлекеттік лауазымға не мемлекеттік немесе оларға тенестірілген функцияларды орындауға байланысты лауазымға кандидаттар болып табылатын адамдар тұрғылықты жері бойынша мемлекеттік кіріс органына: салық салу объектісі болып табылатын, оның ішінде Қазақстан Республикасының аумағынан тысқары жерлердегі табыстары мен мүлкі туралы, қорсетілген мүлктің орналасқан жерін қорсете отырып, декларация; банк мекемесін қорсете отырып, банк мекемелеріндегі, соның ішінде Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерлердегі салымдары мен бағалы қағаздары туралы, сондай-ақ осы адамдар дербес немесе басқа адамдармен бірлесіп билік етуге хақылы ақша қаражаты туралы; заңды тұлғалардың жарғылық капиталына қатысу үлесі мен аталған ұйымдардың толық банктік немесе озге де деректемелерін қорсете отырып, олардың акционері немесе құрылтайшысы (қатысушысы) ретінде озінін қатысуы туралы; егер адам немесе оның жұбайы (зайыбы) трастардың бенефициары болса, тиісті банк шоттарының нөмірлерін қорсете отырып, сол трастар және олар тіркелген мемлекеттер туралы; адамға немесе жұбайына (зайыбына) тиесілі айлық есептік қорсеткіштің мың еселенген мөлшерінен асатын мөлшердегі материалдық заттар мен ақша қаражатын ұстау немесе ұақытша сақтау жөнінде онымен шарттық қатынастары, келісімдері және міндеттемелері (оның ішінде ауызша да) бар басқа ұйымдардың атаулары мен реквизиттері туралы мәліметтерді табыс етеді. 2. Мемлекеттік лауазымдар атқаратын адамдар оз өкілеттігін орындау кезеңінде жыл сайын Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген тәртіппен тұрғылықты жері бойынша мемлекеттік кіріс органына табыстары мен салық салу объектісі болып табылатын және Қазақстан Республикасының аумағындағы да, одан тыс жерлердегі де мүлкі туралы декларацияны табыс етеді. 2-1. Мемлекеттік қызметтен теріс себептер бойынша босатылған адамдар босатылғаннан кейінгі үш жыл бойы Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген тәртіппен тұрғылықты жері бойынша мемлекеттік кіріс органына табыстары мен салық салу объектісі болып табылатын және Қазақстан Республикасының аумағындағы да, одан тыс жерлердегі де мүлкі туралы декларацияны табыс етеді. 3. Осы баптың 1-тармағының бірінші бөлігінде қорсетілген адамның жұбайы (зайыбы) тұрғылықты жері бойынша мемлекеттік кіріс органына: салық салу объектісі болып

табылатын, онын ішінде Казакстан Республикасынын аумагынан тыскары жерлердегі табыстары мен мүлкі туралы, корсетілген мүлктің орналаскан жерін корсете отырып, декларация тапсырады; мыналар: банк мекемесін корсете отырып, банк мекемелеріндегі, сондай-ак Казакстан Республикасынын аумагынан тыс жерлердегі салымдары мен багалы кагаздары туралы, сондай-ак осы адамдар жеке немесе баска адамдармен бірлесіп билік етуге құқылы акта каражаты туралы; занды тұлғалардын жарғылык капиталына катысу үлесі мен аталган ұйымдардын толык банктік немесе озге де деректемелерін корсете отырып, олардын акционері немесе құрылтайшысы (катысушысы) ретінде озінін катысуы туралы; егер адам немесе онын жұбайы (зайыбы) трасттардын бенефициары болса, тиісті банк шоттарынын нөмірлерін корсете отырып, сол трастар және олар тіркелген мемлекеттер туралы; адамга немесе жұбайына (зайыбына) тиесілі айлык есептік корсеткіштің 1000 еселенген молшерінен асатын молшердегі материалдык және каржы каражатын ұстау немесе уақытша сақтау жөнінде онымен шарттык катынастары, келісімдері және міндеттемелері (онын ішінде ауызша да) бар баска ұйымдардын атаулары мен деректемелері туралы мәліметтерді табыс етеді.

3-1. Осы баптын 2 және 2-1-тармактарында корсетілген адамнын жұбайы (зайыбы) тұрғылыкты жері бойынша мемлекеттік кіріс органына табыстары мен салык салу объектісі болып табылатын және Казакстан Республикасынын аумагындагы да, одан тыс жерлердегі де мүлкі туралы декларацияны табыс етеді. 3-2. Арнаулы мемлекеттік органдагы қызметке кандидат болып табылатын адамнын отбасы мүшелері тұрғылыкты жері бойынша мемлекеттік кіріс органына осы баптын 3-тармагында корсетілген декларация мен мәліметтерді табыс етеді. Ескерту. Осы тармакта арнаулы мемлекеттік органда қызметке кандидат болып табылатын адамнын отбасы мүшелері болып жұбайы (зайыбы), көмелетке толган балалары мен онын асырауындагы және онымен тұрақты түрде бірге тұратын адамдар танылады. 4. Осы баптын 1 және 2-тармактарында корсетілген адамдар тиісінше оздері лауазым аткаруга үміткер органга не жұмыс орны бойынша органга осы баптын 1 немесе 3-1-тармактарында санамаланган декларациялар мен мәліметтерді мемлекеттік кіріс органынын одан алганы туралы аныктама табыс етеді. 5. Осы баптын 1 және 2-тармактарында аталган адамдардын (мемлекеттік қызметтен теріс себептер бойынша босатылган адамдарды қоспаганда) осы бапта санамаланган декларациялар мен мәліметтерді ұсынбауы немесе толык, анык ұсынбауы, егер жасалган әрекетте қылмыстык жаза қолданылатын әрекет белгілері болмаса, адамга тиісті өкілеттіктер беруден бас тарту үшін негіз болып табылады не заңда қозделген тәртіппен тәртіптік жауаптылықка әкеп соғады. 5-1. Осы баптын 5-тармагында корсетілген, қасақана жасалган, сондай-ак бірнеше рет жасалган әрекеттер заңда белгіленген тәртіпте қолданылатын өкімшілік жауаптылықка әкеп соғады. 6. Адамдар мемлекеттік немесе орган тенестірілген міндеттерді аткарудан босатылганнан кейін үш жылдын ішінде алғаш рет жасалган, осы баптын 5- тармагында аталган әрекеттер, сондай-ак мұндай іс-әрекеттерді қайталап жасау заңда белгіленген өкімшілік жауаптылықка әкеп соғады. 7. Жауапты мемлекеттік лауазымдар аткаратын лауазымды адамдардын табыстарынын молшері туралы және олардын қоздері туралы мәліметтер, сондай-ак сайланбалы мемлекеттік қызметке ұсынылган кезінде кандидаттардын табыстары туралы мәліметтер заңдарда белгіленген тәртіппен жариялануы мүмкін. 8. Мемлекеттік міндеттерді аткаруга өкілеттік берілген адамдарга және соларга тенестірілген адамдарга оз атынан емес бөгде адамдар атынан, жасырын, бүркеншік атпен және басқаша да азаматтык-құқықтық мәмілелер жасауга тыйым салынады. Бұл

мәмілелер заңда белгіленген тәртіппен жарамсыз деп танылады. 9. Мемлекеттік мүлкті басқару жөніндегі міндеттерді атқаруға қатысатын жеке және заңды тұлғалар Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен және мерзімде мемлекеттік меншікке байланысты мүлктік сипаттағы барлық мәмілелер мен қаржы қызметі туралы есепті мемлекеттік мүлікке қатысты меншік иесінің құқықтық өкілеттігін жүзеге асыратын мемлекеттік органға табыс етеді. 10. Мемлекеттік кіріс органына келіп түсетін, осы бапта козделген мәліметтер қызметтік құпияны құрайды. Оларды жария ету, егер жасалған әрекетте қылмыстық жазаланатын әрекет белгілері болмаса, кінәлі адамды жұмыстан босатуға әкеп соғады. Бұл мәліметтер осы Заңның 6-бабының 2 және 4- тармақтарында корсетілген органдардың сұрау салулары бойынша ғана, сондай-ақ заңда белгіленген сот тәртібімен табыс етіледі. Қаржы мониторингі жөніндегі уәкілетті органға Қазақстан Республикасының қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасында козделген максатта және тәртіппен қызметтік құпияны құрайтын мәліметтер ұсынылады. 11. Осы бапта козделген қаржы бақылау шаралары Қазақстан Республикасында тұрғын үйді және тұрғын үй құрылысы үшін құрылыс материалдарын меншігіне сатып алуға байланысты құқық қатынастарына қолданылмайды. Тұрғын үйді және тұрғын үй құрылысы үшін құрылыс материалдарын сатып алу кезіндегі қаржы бақылау Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жүзеге асырылады. Ескерту. 9-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2008.12.10 № 101-IV(2009.01.01 бастап қолданысқа енгізіледі), 2009.08.28 № 192-IV (2010.03.08 бастап қолданысқа енгізіледі), 2009.12.07 № 222-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараңыз), 2012.02.13 № 553-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2012.12.26 № 61-V(2013.01.01 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен; 03.07.2013 № 121-V(алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Конституциялық заңымен; 2014.06.10 № 206-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 28.11.2014 № 257-V (қолданысқа енгізілу тәртібін 10-баптың 12) тармақшасынан қараныз) Заңдарымен. 10-бап. Мемлекеттік функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызмет 1. Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті лауазымды және өзге де адамдарға және оларға теңестірілген адамдарға (өз қызметін тұрақты емес немесе басқа жұмыстан босатылған негізде жүзеге асыратын мәслихат депутаттарын, сондай-ақ осы Заңның 3-бабы 3-тармағының 2) тармақшасында және осы тармақтың екінші бөлігінде корсетілген адамдарды қоспағанда) педагогтік, ғылыми және өзге де шығармашылық қызметтен басқа, ақы төленетін өзге қызметпен айналысуға тыйым салынады. Ұлттық әл-ауқат қоры тобына кіретін ұйымдарда басқару функцияларын атқаратын адамдар Ұлттық әл-ауқат қоры тобына кіретін өзге ұйымдардың басқару органдарында, қадағалау кенестерінде, атқарушы органдарында ақы төленетін лауазымдар атқаруға құқылы. 2. Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттарына, Қазақстан Республикасы Үкіметінің мүшелеріне, Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесінің Төрағасы мен мүшелеріне, судьяларға кәсіпкерлік қызметпен айналысуға, егер шаруашылық жүргізуші субъектіні басқару немесе басқаруға қатысу заңнамаға сәйкес олардың лауазымдық міндетіне кірмейтін болса, шаруашылық жүргізуші субъектіні басқаруға дербес қатысуға, материалдық игілік алу максатында өзінің қызметтік өкілеттігін құқыққа сыйымсыз пайдалану арқылы ұйымдардың немесе жеке адамдардың материалдық мүдделерін қанағаттандыруға жәрдемдесуге тыйым салынады. 2-1. Қазақстан Республикасы Ұлттық

Банкінін Торагасына және онын орынбасарларына инвестициялық корлардын пайларын, облигацияларды, коммерциялық ұйымдардын акцияларын сатып алуға тыйым салынады. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінін Торагасы мен онын орынбасарлары лауазымдарға тағайындалған күндерінен бастап бір ай ішінде лауазымдарға тағайындалғандарына дейін сатып алған, инвестициялық корлардын тиесілі пайларын, облигацияларды және коммерциялық ұйымдардын акцияларын Қазақстан Республикасынын заңнамасында белгіленген тәртіппен сенімгерлік басқаруға беруге міндетті. 3. Осы баптын 2-тармағында аталған адамдар қызметке кіріскеннен кейін бір ай ішінде өздеріне тиесілі, пайдаланылуы табыс табуға әкелетін мүлікті Қазақстан Республикасынын заңнамасында белгіленген тәртіппен осы функцияларды орындау уақытына сенімгерлік басқаруға беруге міндетті, бұған осы адамдарға заңды түрде тиесілі ақша, сондай-ақ мүлктік жалдауға берілген мүлік қосылмайды. Мүлікті сенімгерлік басқару шарты нотариалды куәландырылуға жатады. 4. Осы баптын 2-тармағында аталған адамдарды қоспағанда, осы баптын 1- тармағында аталған адамдарға, егер шаруашылық жүргізуші субъектіні басқару немесе басқаруға қатысу заңнамаға сәйкес олардын лауазымдық міндетіне кірмейтін болса, шаруашылық жүргізуші субъектіні басқаруға дербес қатысуға, материалдық игілік алу мақсатында өзінің қызметтік өкілеттігін құқыққа сыйымсыз пайдалану арқылы ұйымдардын немесе жеке адамдардын материалдық мүдделерін қанағаттандыруға жәрдемдесуге, кәсіпкерлік қызметпен айналысуға тыйым салынады, бұған ашық және аралық инвестициялық пай қорларынын пайларын, ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығындағы облигацияларды, ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығындағы коммерциялық ұйымдардын акцияларын (ұйымның дауыс беретін акцияларынын жалпы санынын бес процентінен аспайтын көлемдегі жай акциялар) сатып алу және (немесе) өткізу, сондай-ақ түргын үйлерді жалдауға беру қосылмайды. Осы баптын 2-тармағында аталған адамдарды қоспағанда, осы баптын 1- тармағында аталған адамдар акцияларды сатып алған жағдайда оларды сатып алынған күнінен бастап бір ай ішінде Қазақстан Республикасынын заңнамасында белгіленген тәртіппен сенімгерлік басқаруға беруге және мүлікті сенімгерлік басқару шарты нотариалды куәландырылғаннан кейін он жұмыс күні ішінде нотариалды куәландырылған шарттын көшірмесін жұмыс орны бойынша кадр қызметіне табыс етуге міндетті. 5. Осы баптын 2-тармағында аталған адамдарды қоспағанда, осы баптын 1- тармағында аталған адамдар қызметке кіріскеннен кейін бір ай ішінде өзінің меншігіндегі, пайдаланылуы табыс алуға әкелетін мүлікті Қазақстан Республикасынын заңнамасында белгіленген тәртіппен осы функцияларды орындау уақытына сенімгерлік басқаруға беруге міндетті, бұған осы адамдарға заңды түрде тиесілі ақша, облигациялар, ашық және аралық инвестициялық пай қорларынын пайлары, сондай-ақ мүлктік жалдауға берілген мүлік қосылмайды. Мүлікті сенімгерлік басқару шарты нотариалды куәландырылуға жатады. 6. Осы баптын 1-тармағында аталған, осы функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызметпен айналысатын адамдар заңда белгіленген тәртіппен жұмысынан шығарылуға немесе тиісті функцияларды орындаудан босатылуға жатады. Аталған функцияларды орындаудан мұндай функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызметпен айналысуына байланысты босатылған мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамға немесе оған тенестірілген адамға осы бапта қорсетілген қызметпен айналысуды тоқтатқанға дейін мұндай функцияларды орындауға қайталап уәкілеттік берілмейді. Ескерту. 10-бап жана редакцияда - ҚР 2009.12.08 № 226-IV (2010.01.01 бастап қолданысқа енгізіледі)

Занымен, өзгеріс енгізілді - ҚР 2010.12.29 № 371- IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2012.02.01 № 551-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), 2012.07.05 № 30- V(алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Зандарымен. 11-бап. Жакын туыстардын бірге қызмет істеуіне жол бермеу 1. Мемлекеттік міндеттерді аткаруға уәкілеттік берілген лауазымды және өзге де адамдар мен соларға тенестірілген адамдардын оздерінін жакын туыстары (ата-аналары, балалары, бала асырап алушылар, асырап алынган балалар, ата- анасы бір және ата-анасы болек ага-інілері мен апа-сінлілері, аталары, әжелері, немерелері) немесе ері (зайыбы) аткаратын қызметтерге тікелей багынысты лауазымдарды, зандарда козделген жагдайларды коспаганда, аткаруына болмайды. 2. Осы баптын 1-тармагынын талаптарын бұзган адамдар, егер олар аталган жолсыздык аныкталган кезден бастап үш айдын ішінде оны оз еркімен жоймаса, мұндай багыныстылықта болуына жол бермейтін қызметке ауыстырылуға тиіс, ал бұлайша ауыстыру мүмкін болмаган жагдайда бұл қызметшілердін біреуі қызметінен босатылуға немесе аталган міндеттерден озгедей түрде босатылуға тиіс. 3. Осы баптын 1-тармагында аталган негіздер бойынша жұмыстан босатылган адамдардын баска органдарға, ұйымдарға мемлекеттік немесе оған тенестірілген міндеттерді аткарумен үштасатын мемлекеттік және өзге де қызметке кіруге құқыгы бар. Ескерту. 11-бапка өзгерту енгізілді - ҚР 2003.09.25 № 484, орыс тіліндегі мәтінге өзгерту енгізілді, мемлекеттік тілдегі мәтіні өзгермейді - 2009.12.07 № 222-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараңыз), 2010.12.29 № 371-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Зандарымен. 12-бап. Сыбайлас жемкорлыққа жагдай тугызатын құқық бұзушылықтар және олар үшін жауапкершілік 1. Мемлекеттік міндеттерді аткаруға уәкілеттік берілген адамдардын немесе соларға тенестірілген адамдардын мынадай: 1) баска мемлекеттік органдардын, ұйымдардын қызметіне зансыз араласу; 2) аталган адамдардын не олардын жакын туыстары мен жекжаттарынын материалдық мүдделерін қанағаттандыруға байланысты мәселелерді шешу кезінде оздерінін қызметтік өкілеттігін пайдалану; 3) мемлекеттік қызметке және мемлекеттік ұйымдарға және жаргылық капиталындагы мемлекеттің үлесі елу пайыздан көп болатын ұйымдарға, онын ішінде акционері мемлекет болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтерге, ұлттық холдингтерге, ұлттық компанияларға, ұлттық даму институттарына, олардын дауыс беретін акцияларынын (қатысу үлестерінін) елу пайызынан астамы оздеріне тиесілі еншілес ұйымдарына, сондай-ақ дауыс беретін акцияларынын (қатысу үлестерінін) елу пайызынан астамы қорсетілген еншілес ұйымдарға тиесілі занды тұлғаларға қызметке тұратын және қызметін жоғарылататын кезде занда козделмеген артықшылықтар беру (тамыр-таныстық, отбасылық жакындық). 4) шешімдер әзірлеу мен қабылдау кезінде занды және жеке тұлғаларға зансыз артықшылық қорсету; 5) кімге болса да табыс алуға байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруда зандарда козделмеген кез келген жәрдем қорсету; 6) мемлекеттік міндеттерін аткару кезінде алынган акпаратты, егер ол ресми жариялауға жатпайтын болса, жеке немесе топтық мүдделерге пайдалану; 7) берілуі зандарда козделген акпаратты жеке және занды тұлғаларға беруден негізсіз бас тарту, оны кешіктіру, бұрыс немесе толық емес акпарат беру; 8) жеке немесе занды тұлғалардын табыс етуі зандарда козделмеген акпаратты бұл тұлғалардан талап ету; 9) мемлекеттік қаржы ресурстары мен материалдық ресурстарды жекелеген кандидаттардын сайлау қорына беру; 10) жеке және занды

тұлғалардың арыз-отініштерін қараудың және озы қызыретіне кіретін озге де мәселелерді шешудің заңда белгіленген тәртібін әлденеше рет бұзы; 11) жоғары тұрған ресми адамдардың лауазымдық өкілеттіктерін пайдалана отырып мүлкітік пайда, игіліктер не артықшылықтар алу үшін аталған адамдарға сыйлықтар тарту және қызметтен тыс қызмет қорсету; 12) жеке немесе заңды тұлғаларға олардың қықықтары мен заңды мүдделерін іске асыруда қорінеу кедергі жасау; 12-1) «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік бақылау және қадағалау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 23-бабының 1), 2), 3), 4) және 7) тармақшаларында, 28-бабы 2-тармағының 2), 6) және 8) тармақшаларында белгіленген, жеке кәсіпкерлік субъектілеріне қатысты тексерулерді ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын талаптарды орескел бұзы; 13) кәсіпкерлік қызметті мемлекеттік реттеу, сондай-ақ оған бақылау жасау және қадағалау өкілеттігін сондай қызметті жүзеге асырушы жеке немесе заңды тұлғаларға беру; 13-1) мемлекеттік бақылау мен қадағалау міндеттерін мемлекеттік орган мәртебесі жоқ ұйымдарға беру; 14) қызметі немесе жұмысы жөнінен жоғары немесе томен тұрған не оздерімен озге де түрде тәуелді лауазымды адамдармен ақша немесе озге де мүлік салынатын сипаттағы құмар ойындар ойнауға қатысу әрекеттері сыбайлас жемқорлыққа жағдай тугызатын қықық бұзушылықтар болып табылады. 2. Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың немесе оларға тенестірілген адамдардың осы баптын 1-тармағының 1), 6), 7), 8), 10), 11), 12), 12-1) және 14) тармақшаларында қорсетілген қандай да бір қықық бұзушылықтарды жасауы, егер онда қылмыстық жағаланатын іс-әрекеттің белгілері болмаса, қызметінен томендетуге, ал томен тұрған бос лауазым болмаған жағдайда – заңда белгіленген тәртіппен қызметіне толық сәйкес еместігі туралы ескерту түрінде тәртіптік жаза қолдануға әкеп соғады. Алғашқы қықық бұзушылық үшін тәртіптік жаза қолданылғаннан кейін бір жылдың ішінде аталған қықық бұзушылықтардың кез келгенін қайталап жасау заңда белгіленген тәртіппен қызметінен босатуға немесе мемлекеттік міндеттерді атқарудан озгедей түрде босатуға әкеп соғады. Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті адамдардың немесе оларға тенестірілген адамдардың осы баптын 1-тармағының 2), 3), 4), 5), 9), 13), 13-1) тармақшаларында аталған қандай да бір қықық бұзушылықтарды жасауы, егер онда қылмыстық жағаланатын әрекет белгілері болмаса, заңда белгіленген тәртіппен қызметінен босатуға немесе мемлекеттік функцияларды орындауын тоқтатуға әкеп соғады. 3. Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттары немесе осы Заңның 3-бабы 3-тармағының 2) тармақшасында аталған адамдар осы баптын 1- тармағында аталған қықық бұзушылықтардың қандайын болса да жасаған жағдайда сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүргізуші органдар бұл жөнінде тиісті сайлау комиссиясына хабарлайды, ол бұларды материалдар келіп түскен күннен бастап бес күннің ішінде Парламенттің назарына жеткізуге міндетті. Ескерту. 12-бапқа озгеріс енгізілді - ҚР 2000.04.28 № 46, 2003.09.25 № 484, 2007.07.21 № 308, 2009.12.07 № 222-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараныз), 2010.12.29 № 371-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен сон қолданысқа енгізіледі), 2011.01.06 № 378- IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен сон қолданысқа енгізіледі), 2012.02.01 № 551-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен сон қолданысқа енгізіледі); 29.12.2014 № 269- V (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен. 13-бап. Игіліктер мен артықшылықтарды заңсыз алуға байланысты сыбайлас жемқорлықпен қықық бұзушылықтар 1. Мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілеттік берілген адамдардың немесе оларға тенестірілген адамдардың мынадай

әрекеттері игіліктер мен артықшылықтарды заңсыз алуға байланысты сыбайлас жемкорлықпен күкык бұзушылықтар болып табылады: 1) оздерінін мемлекеттік немесе оган тенестірілген міндеттерін аткарганы үшін, егер заңдарда озгедей козделмесе, озі тиісті міндеттерді аткармайтын ұйымдардан, сондай-ак жеке тұлғалардан акша, корсетілетін қызмет және озге де нысандар түрінде кез келген сыйақы кабылдау. Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамның немесе оган тенестірілген адамның шотына корсетілген адам хабардар етілмей келіп түскен акша, сондай-ак оның осы тармақшанын бірінші абзацын бұза отырып, тиісті функцияларды орындауына байланысты алған каражаты олар аныкталғаннан кейін екі аптадан аспайтын мерзім ішінде тиісті мемлекеттік кіріс органына мұндай каражаттың түсуінің мән-жайы туралы түсініктеме табыс етіле отырып, республикалық бюджетке аударылуға жатады; 2) озінің мемлекеттік немесе оган тенестірілген міндеттерін аткаруына байланысты не қызметі бойынша оздеріне тәуелді адамдардан жалпы камкоршылығы немесе қызметінде бетімен жібергені үшін сыйлықтар алу немесе қызметін кабылдау. Аталған адам білмей келіп түскен сыйлықтар, сондай-ак оның осы тармақшанын бірінші абзацын бұза отырып тиісті міндеттерді аткаруына байланысты алған сыйлықтары жеті күн мерзім ішінде арнаулы мемлекеттік корға тегін откізілуге тиіс, ал адамға нақ сондай жағдайлар кезінде корсетілген қызмет үшін республикалық бюджетке акша каражатын аудару арқылы ақы толеуге тиіс. Озіне сыйлықтар келіп түскен адам жоғары тұрған лауазымды адамның келісімімен оларды аталған кордан тиісті жерде колданылып жүрген нарықтық болшек сауда бағасы бойынша сатып алуға хақылы. Сыйлықтарды сатудан түскен акша каражатын арнаулы мемлекеттік кор республикалық бюджетке аударады; 3) жұбайының (зайыбының), туыстарының шақыруы бойынша олардың есебінен; егер қарым-қатынасы шақырылатындардың қызметтік іс-әрекетінің мәселелерін козғамаса, озге де жеке тұлғалардың шақыруы бойынша (жоғары тұрған лауазымды адамның немесе органның келісімімен); Казакстан Республикасының халықаралық шарттарына немесе Казакстан Республикасының мемлекеттік органдары мен шет мемлекеттердің мемлекеттік органдарының арасындағы озара уағдаластыққа сәйкес тиісті мемлекеттік органдардың және (немесе) халықаралық ұйымдардың каражаты есебінен жүзеге асырылатын; жоғары тұрған лауазымды адамның не органның келісімімен, ұйымдардың каражаты есебінен ғылыми, спорттық, шығармашылық, кәсіби, гуманитарлық шараларға қатысу үшін жүзеге асырылатын, оның ішінде осындай коғамдық бірлестіктердің (корлардың) жарғылық қызметі шеңберінде жүзеге асырылатын сапарларды коспағанда, шетел, сондай-ак Казакстан Республикасының жеке және заңды тұлғаларының есебінен мемлекетішілік және шетелдік туристік, емдеу-сауықтыру және озге де сапарларға шақыруды кабылдау; 4) несиелер, қарыздар алуда, бағалы кағаздар, жылжымайтын және озге де мүліктер сатып алуда заңдарда козделмеген артықшылықтарды пайдалану. 2. Мемлекеттік міндеттерді аткаруға уәкілеттік берілген адамның немесе оган тенестірілген адамның отбасы мүшелерінің аталған адам қызметі бойынша байланысты шетел, сондай-ак Казакстан Республикасының жеке және заңды тұлғаларының есебінен сыйлықтар мен қызмет, туристік, емдеу-сауықтыру және озге де сапарларға шақыруды кабылдауға күкығы жоқ. Мемлекеттік міндеттерді аткаруға уәкілеттік берілген адам немесе оган тенестірілген адам жеті күн мерзім ішінде озінің отбасы мүшелері заңсыз алған сыйлықтарды арнаулы мемлекеттік корға тегін откізуге және республикалық бюджетке акша каражатын аудару арқылы оз отбасы мүшелері заңсыз пайдаланған қызмет күннің отеуге міндетті. 3.

Мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілеттік берілген адамның немесе оған тенестірілген адамның осы баптың 1 және 2-тармақтарында аталған сыбайлас жемкорлықпен қуқық бұзушылықтардың қандайын болса да жасауы, егер онда қылмыстық жазаланатын әрекет белгілері болмаса, қызметінен босатуға немесе мемлекеттік функцияларды орындауын тоқтатуға әкеп соғады. 4. Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттары немесе осы Занның 3-бабы 3-тармағының 2) тармақшасында қорсетілген адамдар осы баптың 1 және 2-тармақтарында қорсетілген қуқық бұзушылықтардың қандайын болса да жасаған жағдайда сыбайлас жемкорлыққа қарсы күрес жүргізуші органдар бұл жөнінде тиісті сайлау комиссиясына хабарлайды, ол материалдар келіп түскен күннен бастап бес күннің ішінде оларды Парламенттің назарына жеткізуге міндетті. Ескерту. 13-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2003.09.25 № 484, 2007.07.21 № 308, 2010.12.29 № 371-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 28.11.2014 № 257-V (қолданысқа енгізілу тәртібін 10-баптың 12) тармақшасынан қараныз) Зандарымен. 13-1-бап. Сыбайлас жемкорлық қуқық бұзушылықтарды және сыбайлас жемкорлыққа жағдай тудыратын қуқық бұзушылықтарды жасағаны үшін тәртіптік жаза қолдану мерзімдері 1. Мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілетті адам немесе оған тенестірілген адам сыбайлас жемкорлықпен қуқық бұзушылықтар немесе сыбайлас жемкорлыққа жағдай тудыратын қуқық бұзушылықтар жасаған жағдайда тәртіптік жаза теріс қылық анықталған күннен бастап үш айдан кешіктірілмей белгіленеді және жазаны теріс қылық жасалған күннен бастап бір жылдан кешіктіріп қолдануға болмайды. 2. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру тоқтатылған жағдайда, бірақ осы баптың 1- тармағында қорсетілген адамдардың іс-әрекеттерінде сыбайлас жемкорлық әкімшілік қуқық бұзушылық немесе тәртіптік теріс қылық белгілері болған кезде, жазалау осы баптың 1-тармағында қорсетілген мерзімдерде қолданылады. Ескерту. 13-1-баппен толықтырылды - ҚР 2003.09.25 № 484, 2009.12.07 № 222-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-б. қараныз); 04.07.2014 № 233- V(01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі) Зандарымен. 14-бап. Жеке және заңды тұлғалардың мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілеттік берілген адамдарға немесе оларға тенестірілген адамдарға заңсыз материалдық сыйақылар бергені үшін жауаптылығы Ескерту. 14-бап алынып тасталды - ҚР 2003.09.25 № 484 Занымен. 15-бап. Мемлекеттік органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының заңсыз кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырғаны және заңсыз табыстар алған үшін жауапкершілігі Ескерту. 15-бап алынып тасталды - ҚР 2003.09.25 № 484 Занымен. 16-бап. Мемлекеттік органдар басшыларының сыбайлас жемкорлыққа қарсы күрес жөнінде шаралар қолданбағаны үшін жауаптылығы Ескерту. 16-бап алынып тасталды - ҚР 2003.09.25 № 484 Занымен. 17-бап. Сыбайлас жемкорлықпен қуқық бұзушылық фактісі туралы қорінеу жалған ақпарат хабарлаған адамдардың жауаптылығы 1. Сыбайлас жемкорлыққа қарсы күрес жүргізуші органға басқа мемлекеттік қызметші, қуқық қорғау органының қызметкері жөнінде сыбайлас жемкорлықпен қуқық бұзушылық фактісі туралы қорінеу жалған ақпарат хабарлаған мемлекеттік қызметші, қуқық қорғау органының қызметкері сыбайлас жемкорлыққа қарсы күрес жүргізуші органның ұсынуы бойынша тәртіптік ретпен қызметінен босатуға немесе тиісті міндеттерді атқарудан озгедей түрде босатуға дейін жазаланады. 2. Алынып тасталды - ҚР 2003.09.25 № 484 Занымен. Ескерту. 17-бапқа өзгерту енгізілді - ҚР 2003.09.25 № 484 Занымен. 3-тарау. Сыбайлас жемкорлықпен қуқық бұзушылықтардың зардаптарын жою 18-бап. Заңсыз алынған мүлкті немесе заңсыз қорсетілген қызметтің күнын өндіріп алу 1. Мемлекеттік міндеттерді атқаруға уәкілеттік берілген адамдар

немесе соларға тенестірілген адамдар сыбайлас жемкорлықпен құқық бұзушылық нәтижесінде негізсіз байыған жағдайлардың бәрінде заңсыз алынған мүлік мемлекет кірісіне жатқызылуға ал заңсыз қорсетілген қызмет құны мемлекет кірісіне өндіріліп алынуда тиіс. 2. Заңсыз алынған мүлікті өз еркімен тапсырудан немесе мемлекетке оның құнын немесе заңсыз қорсетілген қызметтің құнын төлеуден бас тартылған жағдайларда прокурордың, мемлекеттік кіріс органдарының не заңмен бұған уәкілеттік берілген басқа да мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдардың талап қоюы бойынша соттың шешімімен мемлекет кірісіне өндіріп алу жүзеге асырылады. Қорсетілген органдар құқық бұзушыға тиесілі мүлікті сот шешім шығарғанға дейін сақтау жөнінде шаралар қолданады. 3. Егер мемлекеттік функцияларды орындайтын адам немесе оған тенестірілген адам жасаған сыбайлас жемкорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін жұмыстан босатылғаннан, тиісті функцияларды орындаудан озгедей босатылғаннан кейін осы баптың 1-тармағында қозделген талаптарды орындаудан бас тартса, мұндай босату туралы шешім қабылдаған лауазымды адам немесе орган кінәлі адамның тұрғылықты жері бойынша мемлекеттік кіріс органына құқыққа қайшы алынған кірістер туралы хабарлама жібереді. 4. Осы баптың 2-тармағында қорсетілген жағдайларда прокурор, мемлекеттік кіріс органдары не заңмен бұған уәкілеттік берілген басқа да мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдар мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың немесе оларға тенестірілген адамдардың мемлекетке заңсыз алынған мүлікті қайтару немесе оның құнын немесе заңсыз қорсетілген қызметтердің құнын төлеу бойынша міндеттері туындаған кезден бастап бір айдан кешіктірмей, заңсыз алынған мүлікті мемлекет кірісіне айналдыру және (немесе) заңсыз қорсетілген қызметтердің құнын өндіріп алу туралы талап қоюмен сотқа жүгінеді. Ескерту. 18-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 03.07.2013 № 121-V (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Конституциялық заңымен; 07.11.2014 № 248-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 28.11.2014 № 257-V (қолданысқа енгізілу тәртібін 10-баптың 12) тармақшасынан қараныз) Заңдарымен. 19-бап. Сыбайлас жемкорлықпен құқық бұзушылық нәтижесінде жасалған мәмілелерді жарамсыз деп тану және актілер мен іс-әрекеттердің күшін жою Сыбайлас жемкорлықпен құқық бұзушылық жасауға байланысты жасасқан мәмілелерді сот заңда белгіленген тәртіппен жарамсыз деп таниды. Тиісті актілерді қабылдауға немесе тоқтатуға уәкілеттік берілген органдар немесе лауазымды адамдар, немесе мүдделі жеке немесе заңды тұлғалардың, немесе прокурордың талап етуі бойынша сот сыбайлас жемкорлықпен құқық бұзушылықтар нәтижесінде жасалған актілердің, іс-әрекеттердің күшін жояды. Ескерту. 19-бапқа өзгерту енгізілді - ҚР 2010.12.29 № 371-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен. 4-тарау. Қорытынды ережелер 20-бап. Қолданылып жүрген заңдарды қолдану Қазақстан Республикасының осы Заң күшіне енген кезде қолданылып жүрген заңдары оған қайшы келмейтін болігінде қолданылады және ол күшіне енген күннен бастап үш ай ішінде оған сәйкес келтіруге тиіс. Қазақстан Республикасының Президенті